

свідчить про широке коло досліджуваних об'єктів, широкий діапазон завдань, які вирішуються. Галузь вивчення надзвичайно цікава і, часто, не тільки трудоемна, але і складна з об'єктивних причин. У еру науково-технічної революції ускладнюється не тільки техніка, із застосуванням якої експерт проводить свої дослідження, але, і способи вчинення злочинів. У ході вчинення злочинів злочинець використовує складні прийоми, а, у окремих випадках, і потужні технічні засоби.

7. Пильна увага до цієї галузі криміналістичної техніки пояснюється тим значенням, яке надається слідам при розкритті та розслідуванні злочинів. Відомо, що вчинити злочин й не залишити в цей час слідів практично не можливо. Тому на практиці саме слід як наслідок дії чи бездіяльності злочинця є тим доказовим матеріалом, використання якого дає змогу встановити обставини вчинення злочину.

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ПРИЗНАЧЕННЯ ЕКСПЕРТИЗ СТОРОНОЮ ЗАХИСТУ

Шарай Л. Г., кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри кримінально-правових дисциплін ННІПП НАВС

Шайкова М.А., студент 4-го курсу навчально-наукового інституту права та психології Національної академії внутрішніх справ

Судова експертиза має пріоритетну роль у застосуванні досягнень науки й техніки в кримінальному процесі, підвищенні культури процесуальної діяльності правоохоронних органів. Специфіка експертизи як правового явища полягає в отриманні процесуального документа, що відображає результати дослідження, – висновку експерта; в особливостях правового статусу учасників цієї дії; у складності оцінки висновку експерта як доказу [2, с. 3]. Аспекти застосування спеціальних знань досліджено в роботах відомих вітчизняних та зарубіжних вчених-процесуалістів, як: Л. Ю. Ароцкер, Р. С. Белкін, А. І.

Вінберг, О.О. Ейсман, Н. І. Клименко, В. Я. Колдін, В. П. Колмаков, М. Л. Комісаров, Н. О. Комісарова, О. М. Моїсєєв, М. В. Салтевський, М. Я. Сегай, В. П. Шибіко, О.Р. Шляхов та ін.

Діючий Кримінальний процесуальний кодекс України, реалізував один із загальних принципів кримінального провадження – змагальність сторін, шляхом надання можливості отримання такого доказу, як висновок експерта, і відповідно до цього експерта може залучати як сторона обвинувачення, так і сторона захисту.

Так, статтею 243 КПК України передбачено, що сторона обвинувачення залучає експерта за наявності підстав для проведення експертизи, у тому числі за клопотанням сторони захисту чи потерпілого, крім того, частиною другою встановлено, що сторона захисту має право **самостійно** залучати експертів на договірних умовах для проведення експертизи, у тому числі обов'язкової [1, с. 105].

У результаті аналізу положення законодавства щодо залучення експерта в кримінальний процес існують такі проблемні питання як:

1) відсутня детальна регламентація порядку залучення експерта, зокрема, не названо вид та форму процесуального документа, яким може бути призначено судову експертизу самостійно стороною захисту;

2) сторона захисту не може відповідно до ст. 70 КПК України, попереджати експерта про кримінальну відповідальність за давання неправдивого висновку. Таким чином, порушується принцип рівності сторін перед законом, а про втілення принципу змагальності взагалі не можна говорити.

Вбачається, щоб реалізувати засади кримінального провадження які, не всебічно закріплені в КПК, слід не допускати порушень кримінальної процесуальної форми яка тягне за собою негативні наслідки для суб'єктів кримінального провадження. Тому згідно з даною проблематикою вважається за доцільне розглянути можливості внесення до норм КПК України зміни, де передбачити детальну регламентацію порядку залучення та

попередження експерта про кримінальну відповідальність стороною захисту кримінального провадження.

Список використаних джерел:

1. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13 квітня 2012 р. // Голос України. – 2012. – № 90-91. – 19 травня.

2. Зайцева Е. А. «Концепция развития института судебной экспертизы в условиях состязательного уголовного судопроизводства» Автореф. дисс. докт. юрид. наук : спец. 12.00.09 / Е. А. Зайцева. – М., 2008. – 52 с.